

FINANSTILSYNET

THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Finansiell stabilitet og banknæringen - Hvor står vi 10 år etter finanskrisen?

Bankenes sikringsfonds høstkonferanse 2018
Finanstilsynsdirektør Morten Baltzersen

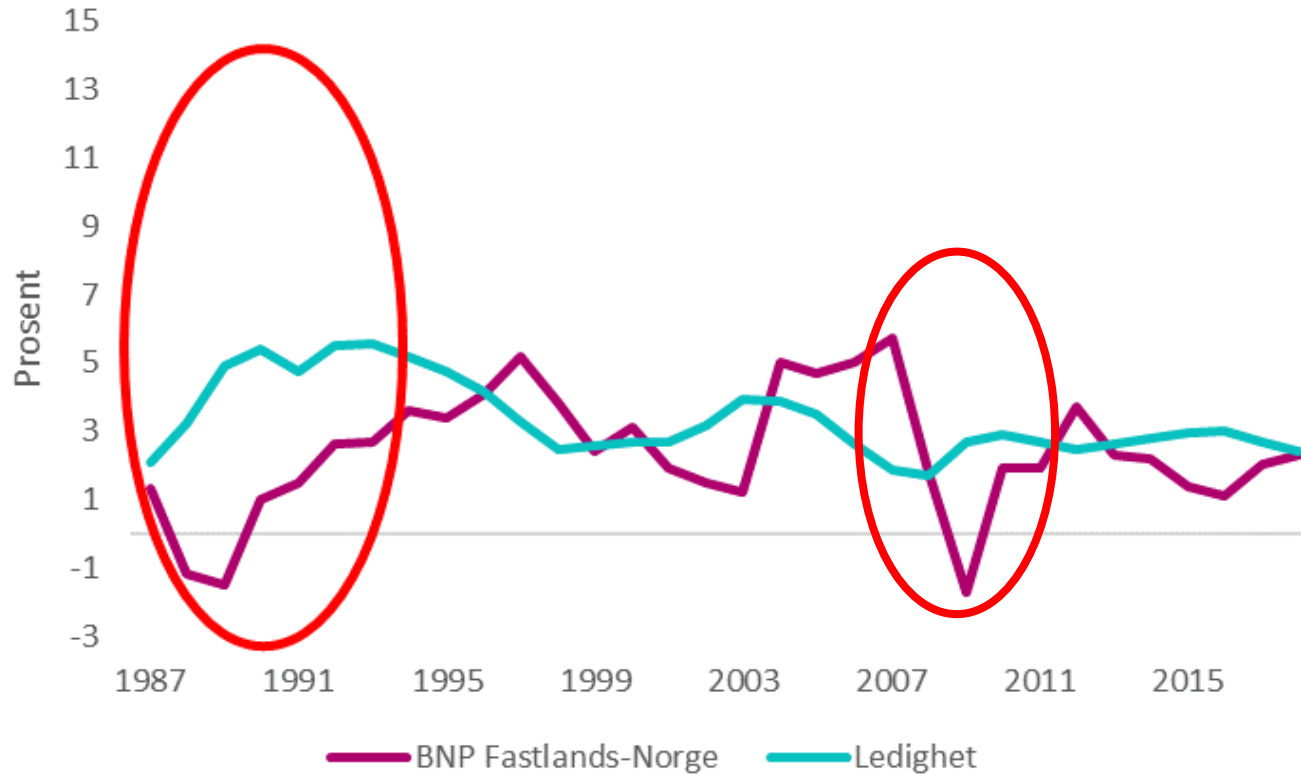
Finanskrisen

- Årsaker
 - Gjelds- og boligboble – mer enn subprime i USA
 - Sårbarhet og tapspotensial kraftig forsterket av finansiell innovasjon: Avledede veddemål med global spredning
 - Sårbare banker: Soliditet og finansieringsstruktur
- Myndighetstiltak (ikke uttømmende)
 - Likviditets- og kapitaltilførsel
 - Kraftig pengepolitisk stimulans
 - Finanspolitisk stimulans –så langt det var handlefrihet
 - Regulatorisk innstramming
- Viktig lærdom
 - Finansiell stabilitet: Gjensidig påvirkning realøkonomi og finanssektoren
 - Finansiell innovasjon bør møtes med sunn skepsis
 - Global spredning
 - Solide og likvide banker – bekreftet igjen
 - Forbrukervern sentralt hensyn i finansregulering

Globale reguleringsiltak

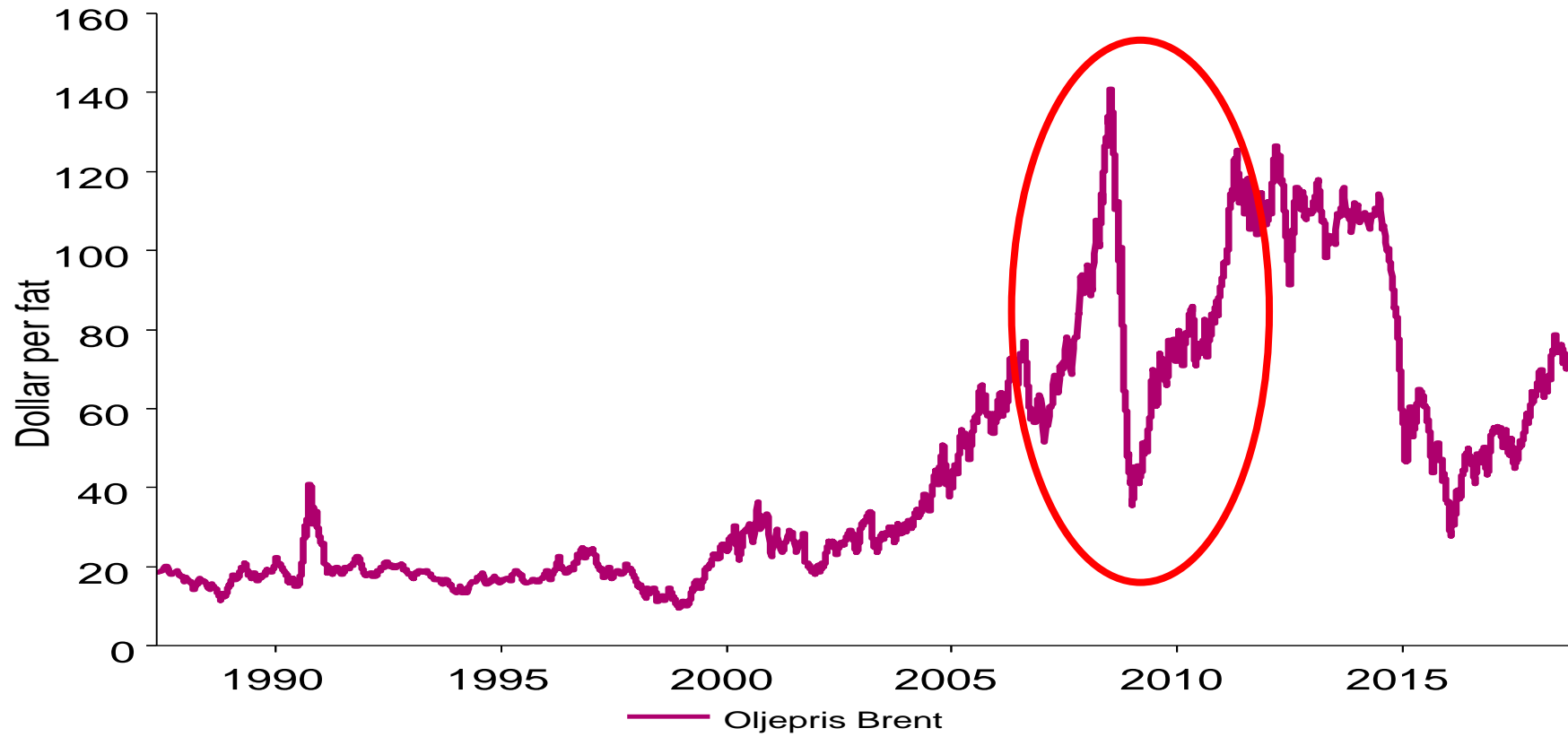
- Derivathandel
- Investeringsbankvirksomhet
- Soliditet
- Finansieringsstruktur og likviditetsreserver
- «Bail in»
- Makrotilsyn
- Forbrukervern

BNP-vekst og arbeidsledighet

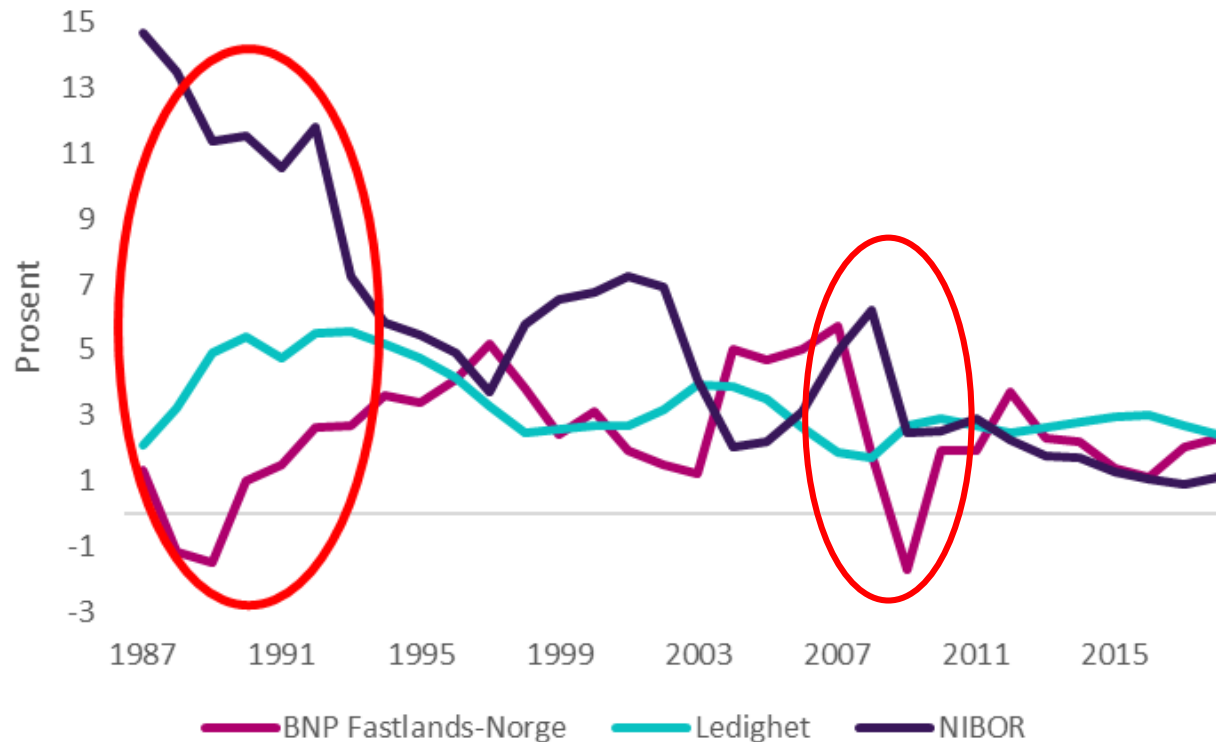
Kilde: Thomson Reuters

Oljepris

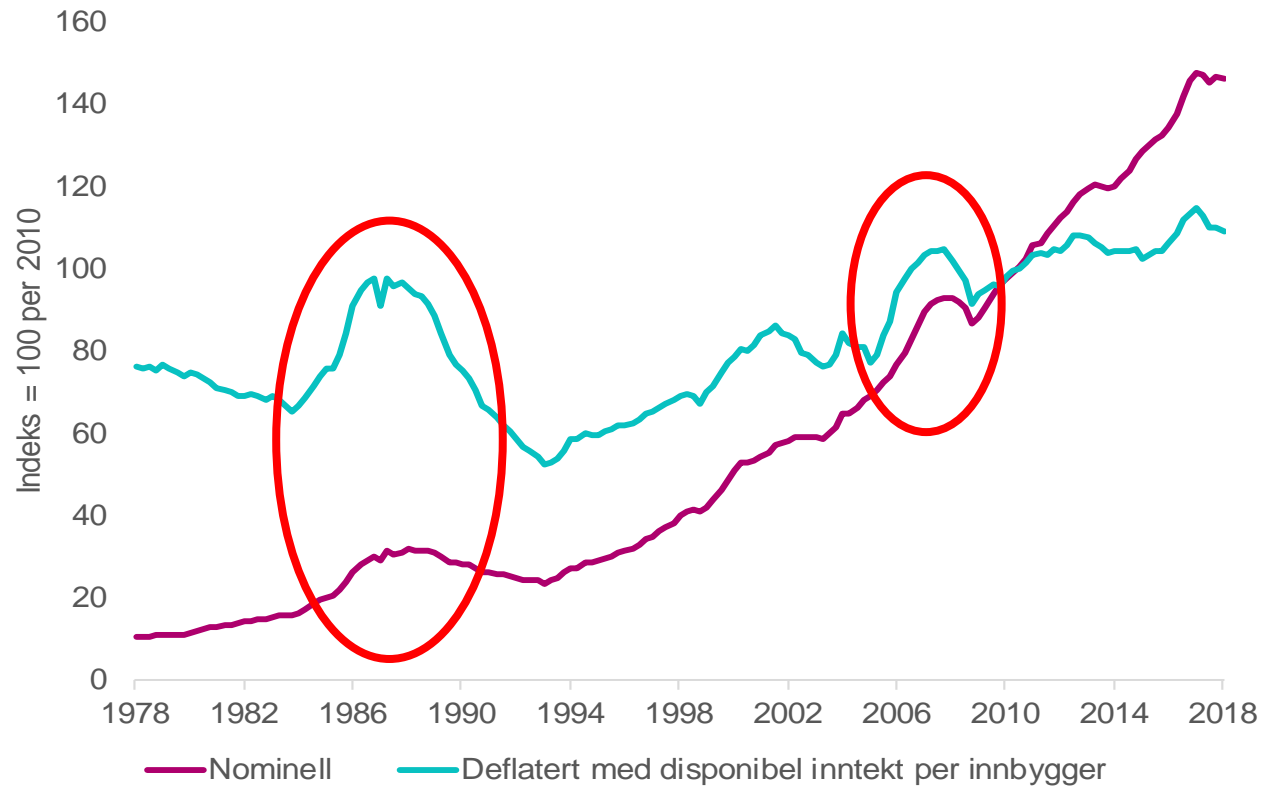
Kilde: Thomson Reuters

BNP-vekst, arbeidsledighet og pengemarkedsrente

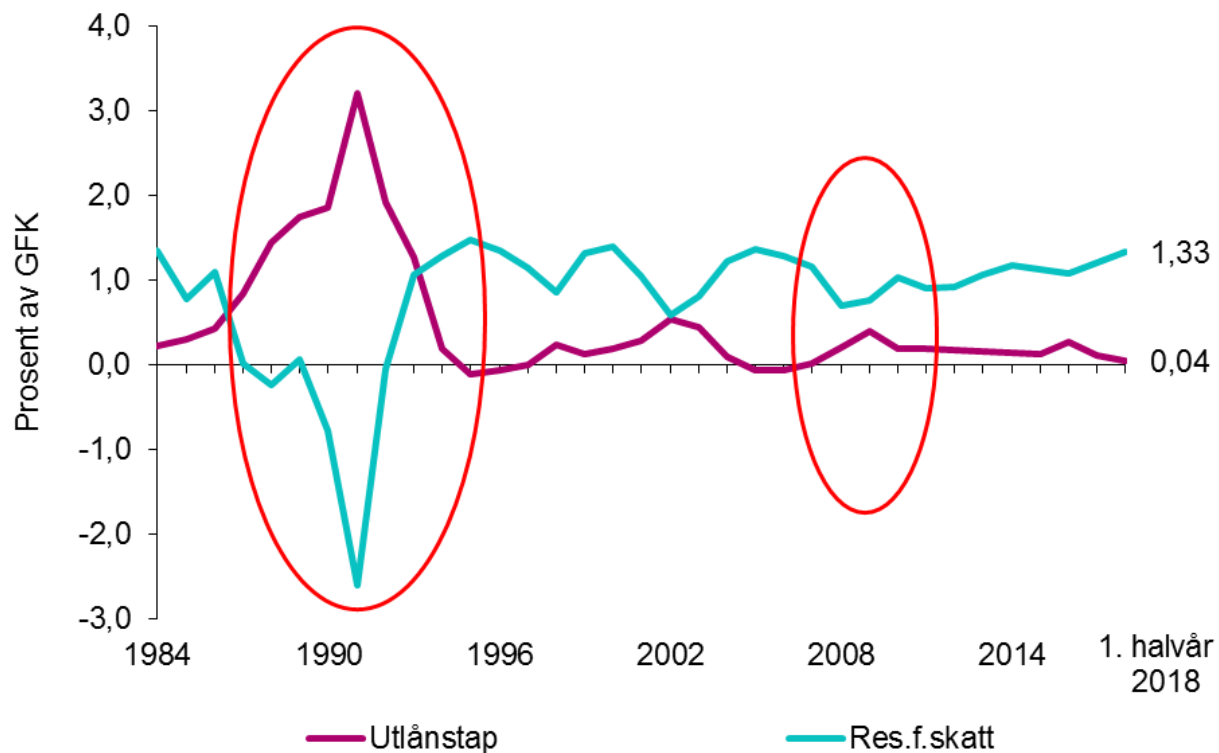
Kilde: Thomson Reuters

Boligpriser

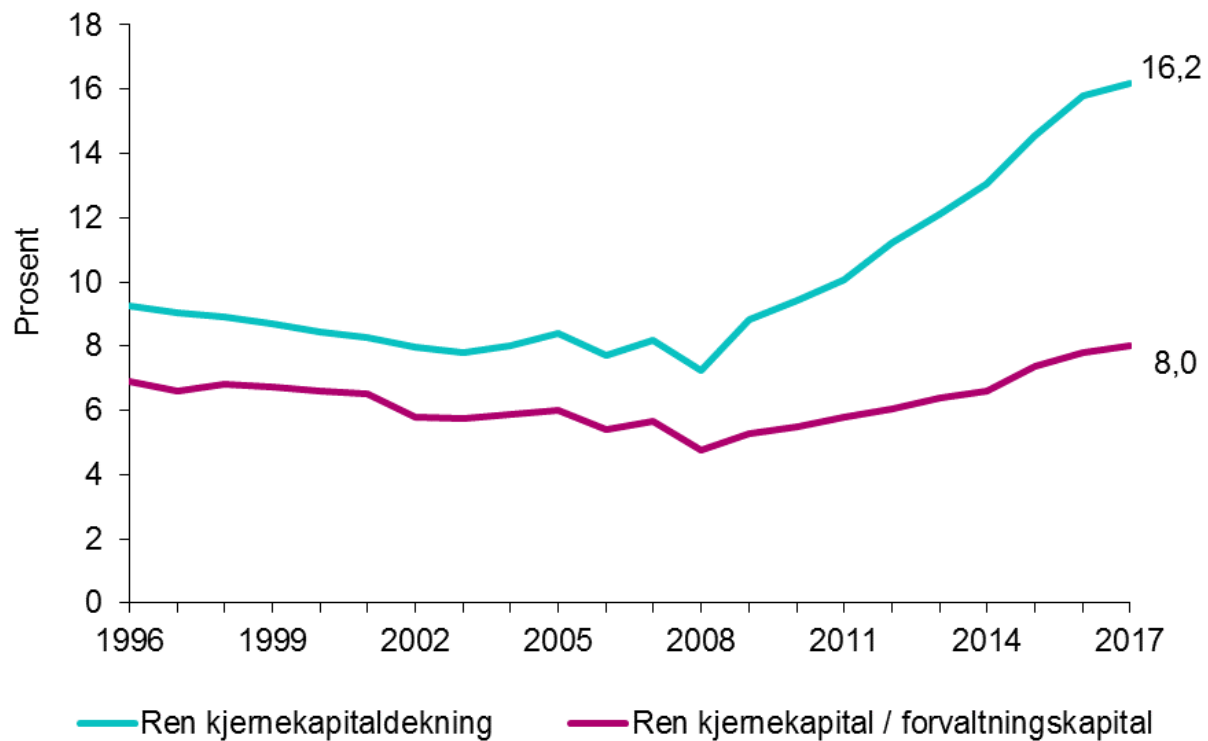
Kilde: OECD

Lønnsomhet i norske banker

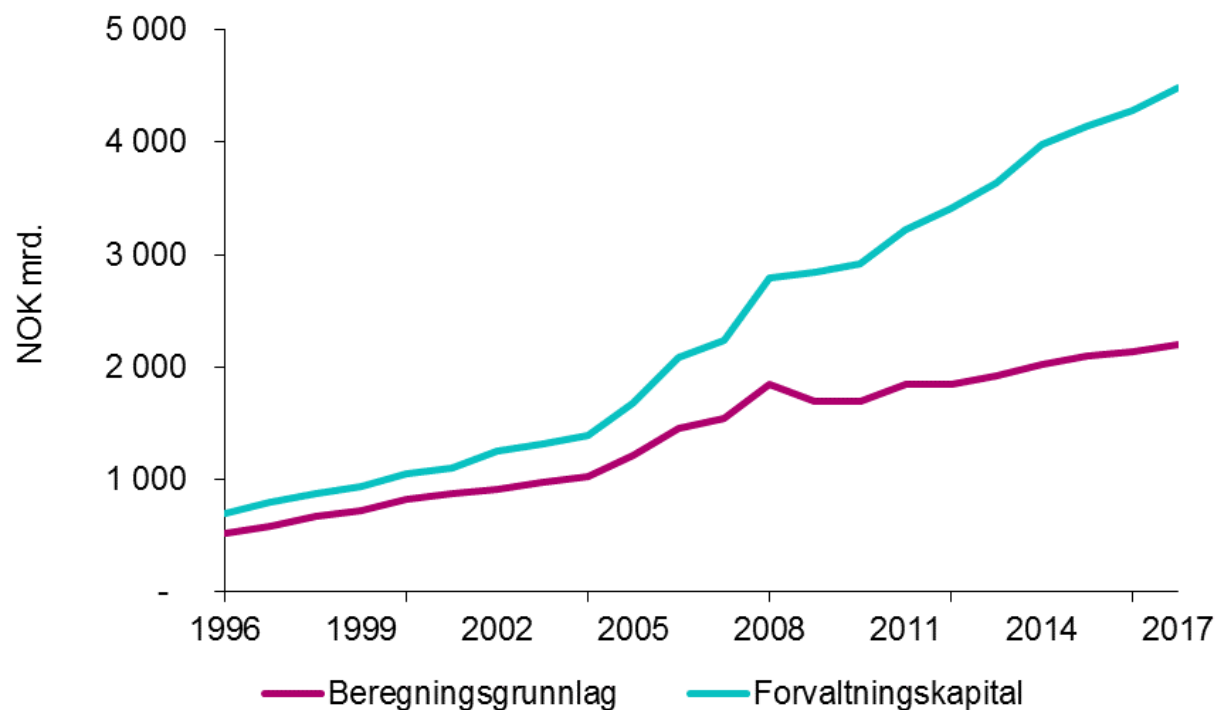
Kilde: Finanstilsynet

Soliditet i norske banker

Kilde: Finanstilsynet

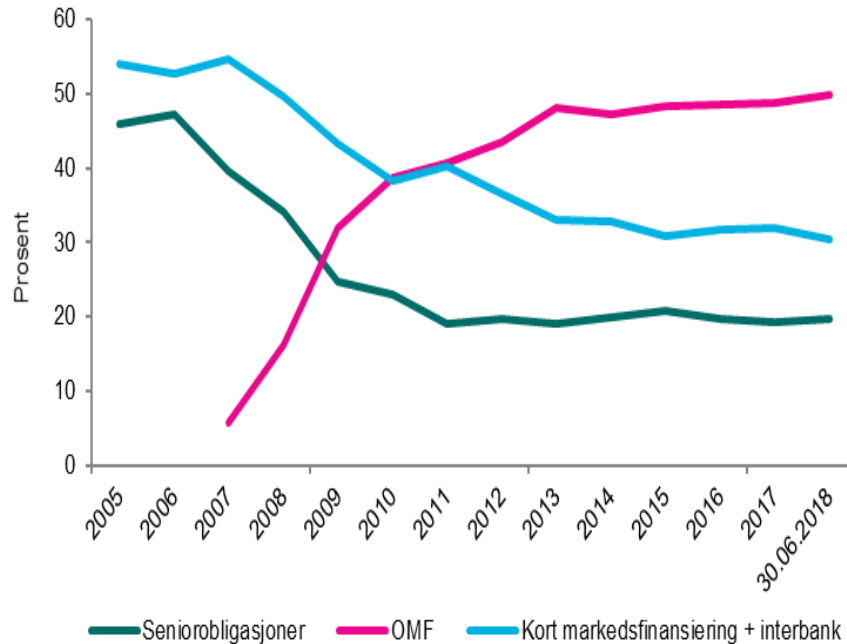
Risikovektet beregningsgrunnlag og forvaltningskapital

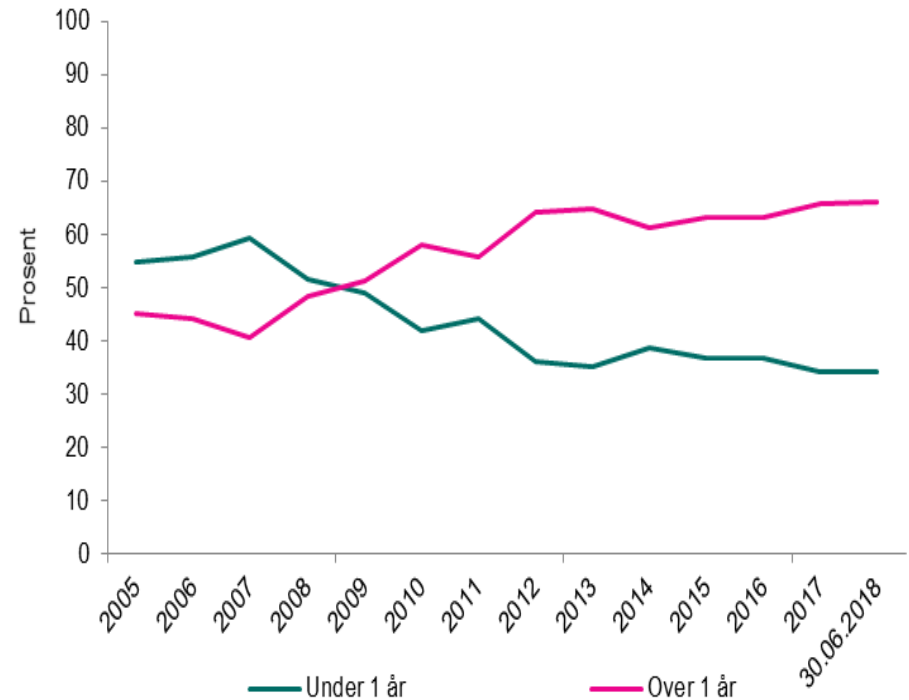
Kilde: Finanstilsynet

Markedsfinansiering

Andeler av markedsfinansieringen

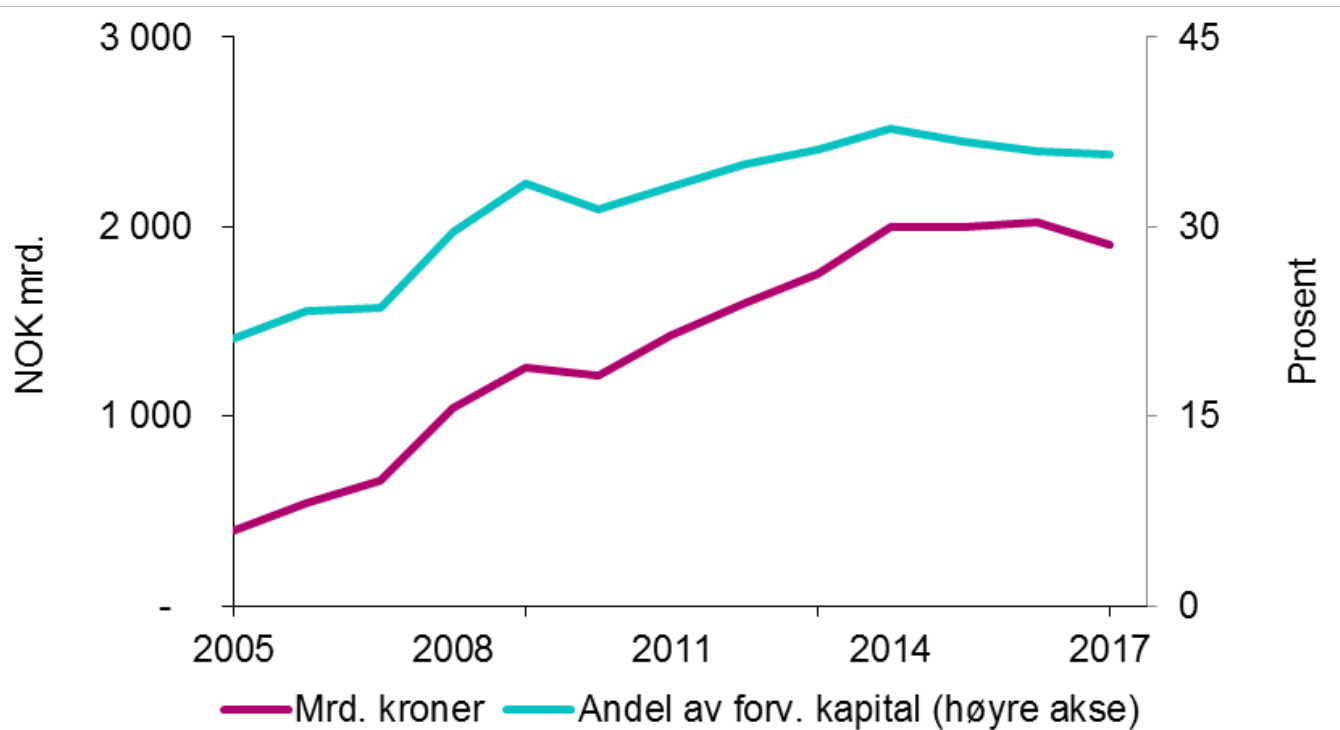

Løpetid på markedsfinansieringen

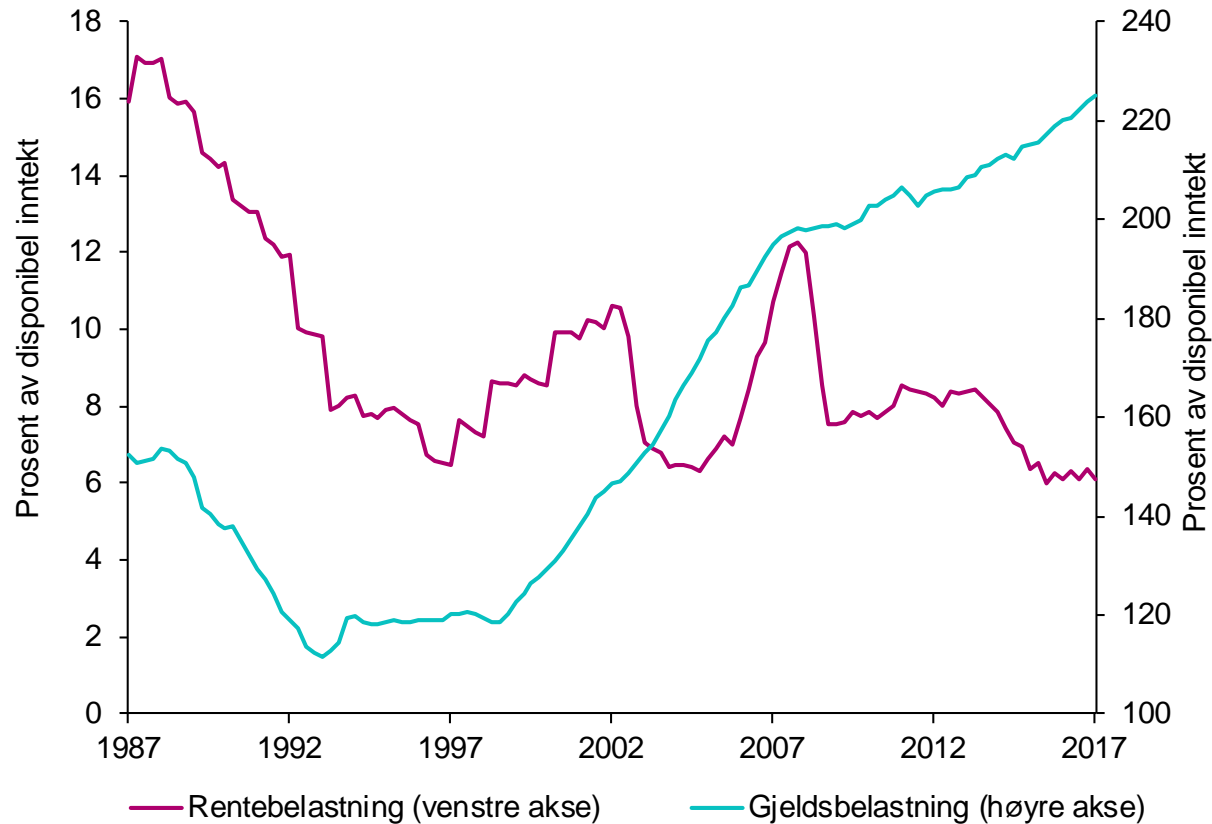
Kilde: Finanstilsynet

Likvide eiendeler

Kilde: Finanstilsynet

Husholdningenes gjelds- og rentebelastning

Kilder: Finanstilsynet og Statistisk sentralbyrå

Gjelds- og boligmarkedet

Bankkrisen:

- Kraftig gjelds- og boligprisvekst etterfulgt av krakk
- Høye tap på lån til næringsliv, vesentlig lavere på personkundelån
- Høy rente, men kraftig rentefall fra 1993 bidro til oppgang og lavere tap

Finanskrisen:

- Rente på vei opp ble fulgt av kraftig rentekutt, deretter lav rente
- Lave utlånstap
- Gjelds- og boligprisveksten fortsatte etter kortvarig pause

Nå:

- Husholdningenes gjeldsgrad rekordhøy, men lav rentebelastning
- Boligprisene rekordhøye – uansett målestokk
- Rekordlav rente

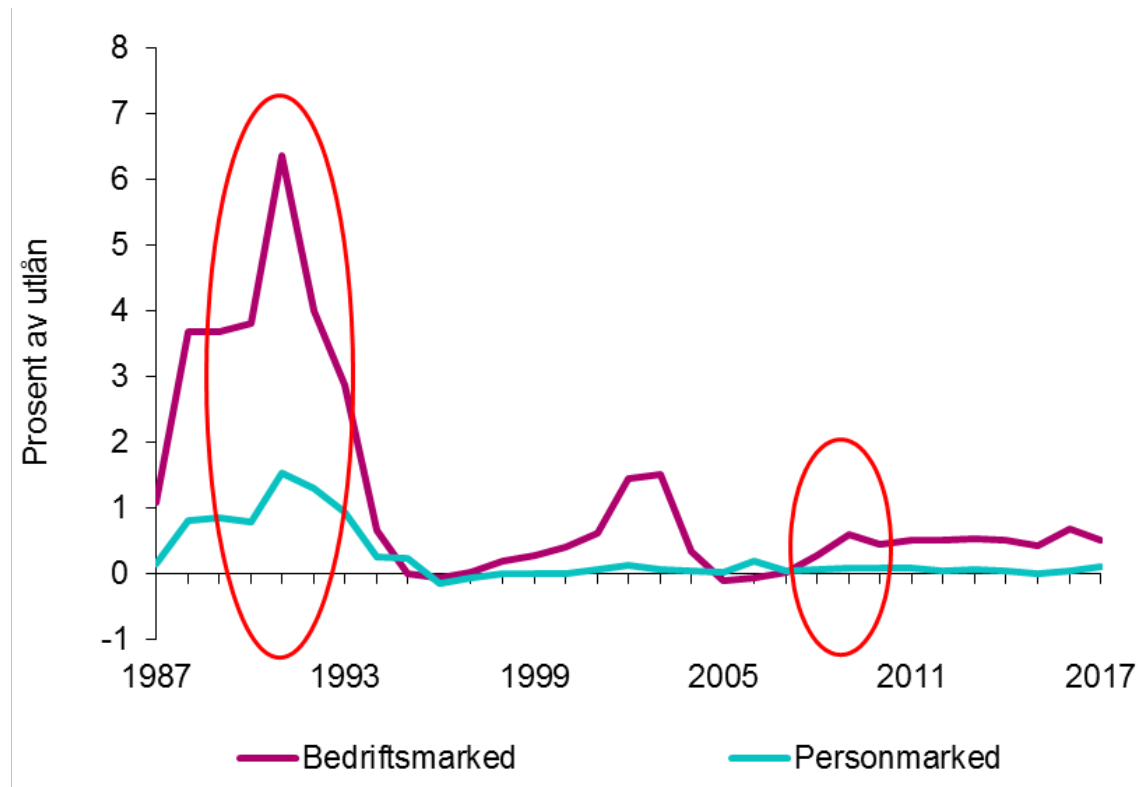
Ved internasjonalt rentesjokk:

Løsningen finnes i statskassen?

Vil tapsmønstret fra bankkrisen gjenta seg?

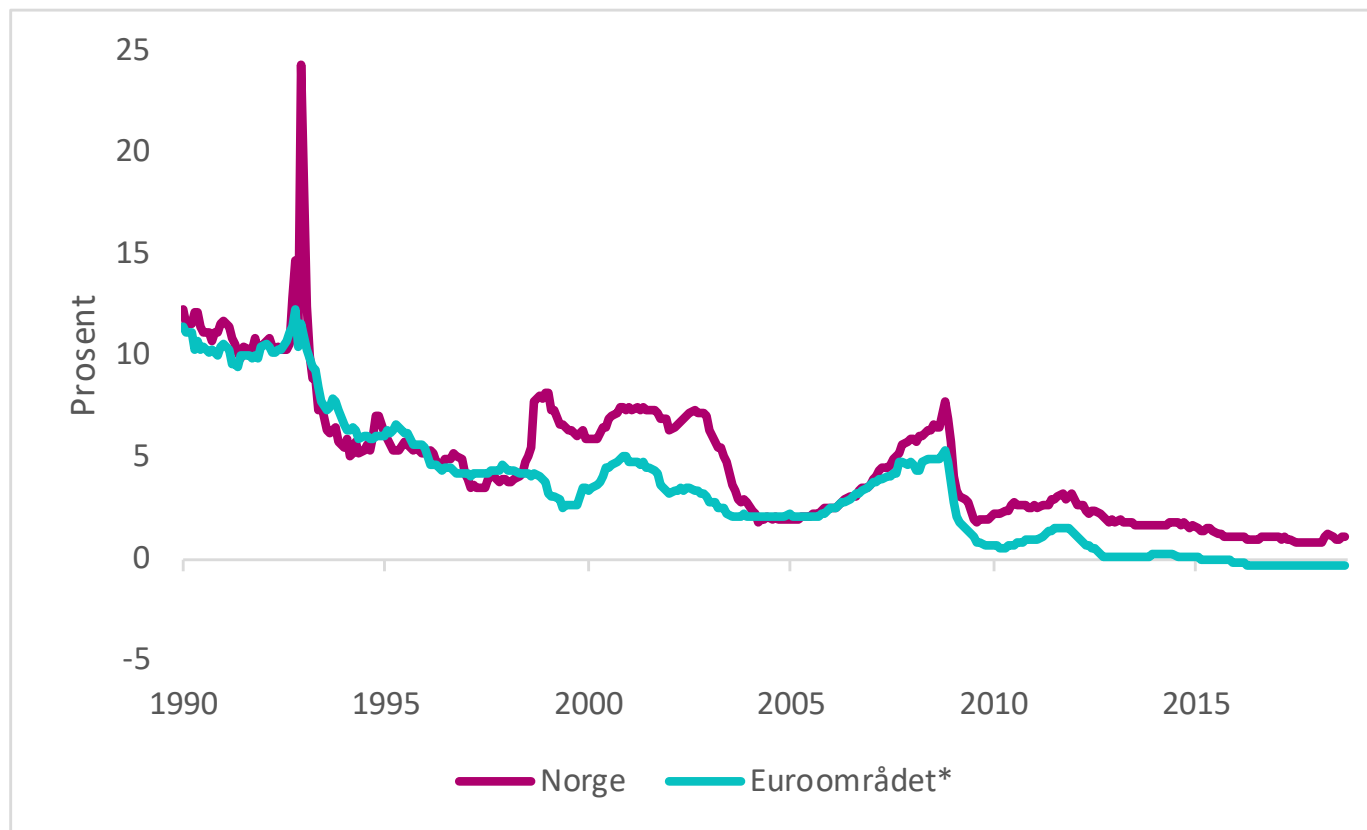
Begrenset pengepolitisk handlingsrom?

Tap på utlån til bedrifter og personkunder

Kilde: Finanstilsynet

Pengemarkedsrenter

*ECU-rente 1990 – 1998

Kilde: Thomson Reuters

Digital sårbarhet

- Systemrisiko
- Global spredning
- Kan ramme kraftig på kort tid
- Krisehåndtering:
 - Myndigheter har ikke verktøy for å håndtere oppståtte kriser, på samme måte som vi har ved soliditets- og likviditetskriser
 - Regulering og tilsyn rettet inn mot forebygging og finansnæringens egen beredskap for å gjenopprette drift

Fintech

- Begrepet dekker mye, både teknologiutvikling og nye forretningsmodeller
- Ny teknologi utvikles/initieres av tradisjonelle aktører
- Digitalisering har bidratt til store endringer og effektivisering gjennom mange år
- Skille teknologisk innovasjon og finansiell innovasjon:
 - Teknologisk innovasjon/digitalisering har bidratt til betydelig effektivisering og bedre tjenester
 - Finansiell innovasjon har ikke alltid gjort det

Avslutning

- Finanskriser: Inni er de like. Lær av historien.
 - Nødvendig å reparere mangler avdekket i tidligere kriser, men
 - Må også identifisere og forebygge «nye» sårbarheter
- Ny internasjonal regulering har bidratt til økt robusthet
- Norske banker er solide og lønnsomme
 - Et godt utgangspunkt for å møte tilbakeslag og øk. sjokk
- Gjelds- og boligmarkedet utsatt ved rentesjokk
 - Utgangspunktet er annerledes enn i 1991 og i 2008
- Digital sårbarhet: Myndighetene må forebygge, men har ikke samme verktøykasse som ved tradisjonelle systemkriser